Eduskunnan työelämä ja tasa-arvovaliokunta

TyV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö 10.2.2022

IHMISKAUPAN UHRIEN AUTTAMISJÄRJESTELMÄ: U 5/2022 vp ja E 133/2021 vp; Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ja valtioneuvoston selvitys ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin alueelle suuntautuvan laittoman maahantulon yhteydessä ihmiskauppaa ja maahanmuuttajien salakuljetusta helpottavien tai harjoittavien liikkeenharjoittajien vastaisista toimista

Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmästä vastaava Joutsenon vastaanottokeskus kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa. On selvää, että ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä pitää kannatettavana tavoitetta estää tai rajoittaa sellaisten liikkeenharjoittajien toimintaa, jotka helpottavat tai harjoittavat maahanmuuttajien salakuljetusta ja ihmiskauppaa Euroopan unionin alueelle.

Auttamisjärjestelmälle kertyneen hybridivaikuttamiseen liittyvän yleis- ja mediatiedon valossa näyttää siltä, että kun maahanmuuttoa käytetään poliittisen painostuksen keinona, on iso riski, että suuriakin määriä ihmisiä jää vaikeaan tilanteeseen valtioiden rajoille. Ihmisten salakuljetukseen osallistuvien tai suoraan salakuljetusta harjoittavien liikkeenharjoittajien toiminnalla on ainakin välillinen mahdollisuus altistaa yksilöitä hyväksikäytölle, jopa ihmiskaupalle. Erityisesti juuri valtioiden rajoille jumiin jäävät ihmiset ovat hyvin haavoittuvassa asemassa ja siten alttiita myös hyväksikäytölle. Lisäksi tiedetään – vaikka ei niinkään hybridivaikuttamiseen liittyvistä tilanteista – että rajat ylittävää ihmiskauppaa harjoitetaan ja organisoidaan myös niin, että salakuljetettujen (laittoman maahantulon järjestäminen) henkilöryhmien seassa kuljetetaan myös yksilöitä hyväksikäytettäväksi eli ihmiskaupan uhreja.

Vaikka komission ehdotuksen tavoitteet ovat myös ihmiskaupan ehkäisyn ja estämisen näkökulmasta ehdottomasti kannatettavia, ehdotukseen eittämättä liittyy myös erilaisia haasteita sekä tarpeita tarkemmalle vaikutusarvioinnille.

Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä ei ota eikä katso olevansa relevantti taho ottamaan kantaa näihin seikkoihin.

Johtaja Antti Jäppinen

Apulaisjohtaja Katri Lyijynen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Maahanmuuttovirasto 11.02.2022 klo 14:40. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta